

Socialdepartementet

Svar på remiss från Socialdepartementet - Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd (Ds 2023:23)

Region Dalarna instämmer huvudsakligen i utredningens förslag, men vill lämna några synpunkter och förtydliganden.

Region Dalarna har fokuserat svaret till kapitel 5. Promemorians förslag.

5. Promemorians förslag

5.1 Upphandlande myndighet ska beakta mindre företags möjligheter att delta i upphandlingar av hälso- och sjukvårdstjänster

Region Dalarna tillstyrker promemorians förslag och vill förtydliga att alternativa scenarion troligen inte kommer vara tillräckligt.

5.2 Vårdgivare som etablerar sig i glest befolkade områden ska ha möjlighet att ansöka om statsbidrag

Region Dalarna tillstyrker att LOL och LOF (nationella taxan) med tillhörande förordningar upphävs. Det är av största vikt att systemet skyndsamt avvecklas. Ett statligt system med uppdrag, villkor och ersättning i lag och förordning är en anomali inom hälso- och sjukvården.

Region Dalarna ser positivt på att en förordning om statsbidrag till vårdgivare i glest befolkade områden ska tas fram och beslutas, men en fortsatt befogad fråga är varför staten endast ska stödja fristående aktörer. För att beviljade medel ska kunna användas av den ansökande krävs en tydlighet och förutsägbarhet vad detta statsbidrag innebär. Region Dalarna vill betona att ansvaret för att planera och organisera hälso- och sjukvården utifrån befolkningens behov vilar på regionerna.

Effekten av bidraget behöver också utvärderas huruvida det fyllt sin önskade funktion, det vill säga om det möjliggjort en ökad etablering i glest befolkade områden som resulterat i en mer jämlik vård. Region Dalarna förutsätter att det är fysisk vårdmottagning på en fysisk plats dit patienter

boende eller som vistas i närområdet kan komma för sina vårdärenden som avses i förordningen, även om digitala kontakter kan vara ett komplement i vårdutbudet.

Region Dalarna ställer sig frågande till att även vårdgivare utan offentlig finansiering skulle kunna ansöka om bidrag.

5.2.1 Förutsättningar för statsbidraget

Region Dalarna tillstyrker att avståndet till närmsta vårdmottagning ska ligga minst 20 kilometer med definition som kortast möjliga resväg med bil i kilometer.

Region Dalarna vill lämna följande kommentarer kring bedömningen av närmaste vårdmottagning:

1. behovet av vårdmottagningen ska bedömas, för att inte ha organspecialister på platser där det inte finns tillräckligt underlag hos befolkningen.
2. grunden för vårdmottagningen vars avstånd är minst 20 kilometer till vårdmottagningen som söker statsbidrag bör klargöras till exempel ska det vara snarlikt vårdutbud eller kan det vara helt olika vårdområden.

Krav på öppettider

Region Dalarna tillstyrker inte utredningens förslag om krav på öppettider då Regionen ser ett behov av att precisera kravet inte bara till att lokaler ska vara öppna för patienter under i genomsnitt 15 timmar per vecka. Det är viktigt att beskriva vilket ansvar som vårdgivaren med statsbidrag har för patienter som även gör digitala besök. Detta för att inte skapa onödiga besök i hälso- och sjukvården samt att undvika övervältring av kostnadskrävande undersökningar och provtagningar.

5.4 LOL och LOF med tillhörande förordningar ska upphävas

Region Dalarna tillstyrker att LOL och LOF upphävs vid utgången av 2025.

2023-10-02

§109 Svar på remiss från Socialdepartementet - Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd

Diarienummer RS2023/1220

Regionstyrelsens arbetsutskotts beslut

1. Remissvar om Socialdepartementets remiss *Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd* (Ds 2023:23), med ändringar enligt ordförande Elin Noréns (S) ändringsyrkande, ska utgöra Region Dalarnas svar till Socialdepartementet.

Sammanfattning av ärendet

Region Dalarna instämmer huvudsakligen i utredningens förslag, men lämnar några synpunkter och förtydliganden enligt bilaga.

I ärendet redovisas följande dokument:

1. Tjänsteutlåtande 2023-09-21
2. Remissmissiv från Socialdepartementet - Promemorian Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd, S2023/02208
3. Promemoria - Uppdrag att möjliggöra bättre tillgång till hälso- och sjukvård i hela landet genom främjande av etablering i glesbygd (Ds 2023:23)

Förslag till beslut under sammanträdet

Ordförande Elin Norén (S) föreslår följande två ändringar i utsänt förslag på remissvar:

1. Befintlig text under rubrik 5.2 (men ej under 5.2.1) ersätts med:

Region Dalarna tillstyrker att LOL och LOF (nationella taxan) med tillhörande förordningar upphävs. Det är av största vikt att systemet skyndsamt avvecklas. Ett statligt system med uppdrag, villkor och ersättning i lag och förordning är en anomali inom hälso- och sjukvården.

Region Dalarna ser positivt på att en förordning om statsbidrag till vårdgivare i glest befolkade områden ska tas fram och beslutas, men en fortsatt befogad fråga är varför staten endast ska stödja fristående aktörer. För att beviljade medel ska kunna användas av den ansökande krävs en tydlighet och förutsägbarhet vad detta statsbidrag innebär. Region Dalarna vill betona att ansvaret för att planera och organisera hälso- och sjukvården utifrån befolkningens behov vilar på regionerna.

Effekten av bidraget behöver också utvärderas huruvida det fyllt sin önskade funktion, det vill säga om det möjliggjort en ökad etablering i glest befolkade områden som resulterat i en mer jämlik vård. Region

Dalarna förutsätter att det är fysisk vårdmottagning på en fysisk plats dit patienter boende eller som vistas i närområdet kan komma för sina vårdärenden som avses i förordningen, även om digitala kontakter kan vara ett komplement i vårdutbudet.

Region Dalarna ställer sig frågande till att även vårdgivare utan offentlig finansiering skulle kunna ansöka om bidrag.

2. Följande text under rubrik 5.4 i utsänt förslag stryks:

Region Dalarna tillstyrker inte utredningens förslag om en övergångsperiod till och med utgången av 2031. Då vårdgivare enligt LOL och LOF har varit medvetna sedan minst 10 år att det pågått utredningar om upphävande av LOL och LOF, det är därför inte nödvändigt med en sådan lång övergångsperiod.

Region Dalarna föreslår att övergångsperioden ska vara tre år från första januari 2026 och att det inte sker någon uppräknings i förordningarna som tillhör LOL och LOF under övergångsperioden. Region Dalarna kommer att klara av omställningen på dessa tre år.

Björn Ljungqvist (M), Ulf Berg (M) och Per-Ola Ahlström (SD) yrkar bifall till ordförande Elin Noréns (S) ändringsförslag.

Beslutsgång

Ordförande Elin Norén (S) ställer utsänt förslag mot eget ändringsförslag och finner att arbetsutskottet beslutar enligt ändringsförslaget.

Delegationshänvisning

Beslutet fattas med stöd av Regionstyrelsens delegeringsbestämmelser punkt 2.3.2.

Skickas till

Vårdvalschef

Socialdepartementet
